

de Woh voorziet in een omkering van de bewijslast op grond waarvan de aanbieder zal moeten aantonen dat het prospectus wel juist en volledig is. Opvallend is dat als de omkeringsregel wordt toegepast de rechter veelal via de eigen schuld van de consument de schadevergoedingsplicht van de aanbieder in omvang beperkt.

In de rechtspraak kan echter een tendens worden waargenomen die erop duidt dat de de omkeringsregel uit de gratie raakt. Steeds vaker wordt namelijk gekeken naar de kans dat een belegger een andere beleggingsbeslissing had genomen. Het valt echter buiten het bestek van deze bijdrage om in meer detail hierop in te gaan.

BELEGGERSBESCHERMING VIA WHC

De praktijk heeft tot op heden nog niet op uitgebreide schaal kennis kunnen maken met (de gevolgen van) de Woh. Dit geldt niet voor (de gevolgen van) de Wet handhaving consumentenbescherming (Whc). Zo heeft ook de Lemmens Groep onlangs kennisgemaakt met de mogelijkheden die de Whc biedt aan de AFM om ook bij niet onder toezicht staande instellingen in te grijpen als oneerlijke praktijken worden vermoed. De AFM heeft de Lemmens Groep verzocht bepaalde informatie over te leggen. De Lemmens Groep heeft dit geweigerd, waarna de AFM een dwangsom heeft opgelegd die uiteindelijk kon oplopen tot ruim een half miljoen euro. De Lemmens Groep behoort daarmee tot het illustere gezelschap waarvan ook Partrust en TRE Investments deel uitmaken.

Anders dan bij de Woh kan de consument niet zelf een beroep doen op de Whc. De Whc geeft slechts aan diverse Nederlandse toezichthouders, zoals de AFM, de Consumentenautoriteit en de Voedsel en Waren Autoriteit, de mogelijkheid om in te grijpen als de bescherming van consumenten dat vereist.

Voor de beleggersbescherming is de Whc dus relevant omdat de AFM nu wel kan ingrijpen bij instellingen die niet onder haar toezicht staan en dus niet hoeven te voldoen aan de vereisten uit de Wet op het financieel toezicht. Toezicht ontbreekt bij vennoot-

schappen, of fondsen van deze vennootschappen, waarin vanaf minimaal 50.000 euro kan worden geparticipeerd. In dat geval geldt voor aanbieders een vrijstelling van de vergunningplicht en is er dus geen toezicht. De gedachte hierachter is dat een consument die 50.000 euro kan investeren geacht wordt in staat te zijn zich op adequate wijze van de risico's te vergewissen. Via de Whc ontvangt ook deze belegger nu toch een bepaalde mate van bescherming.

EVEN APELDOORN BELLEN

Of de beleggersbescherming via de Whc doelmatig is, valt te bezien. In de recente voorbeelden waarbij de AFM via haar bevoegdheden op grond van de Whc heeft ingegrepen, ging het telkens om een 'gevalletje net te laat' oftewel 'even Apeldoorn bellen'. Partrust verkeert in staat van sur-

seance, voor TRE Investments geldt dat een groot deel van de inleg niet te traceren is en voor enkele fondsen van de Lemmens Groep is surseance aangevraagd om te voorkomen dat er een faillissement zou worden uitgesproken. De aanvraag daartoe was al ingediend. Het lijkt er dan ook op dat er voor de gedupeerde beleggers weinig meer te halen valt. Het is zelfs de vraag of de door de AFM opgelegde boetes en dwangsommen verhaald kunnen worden.

Waar de acties van de AFM een nuttige bijdrage aan (kunnen) leveren, is bijvoorbeeld de bewijsvoering in civiele procedures van gedupeerde beleggers tegen de bestuurders van de betreffende vennootschappen. Zij hoeven in beginsel niet meer een hele exercitie te ondernemen om aan te tonen dat er iets mis is. Immers, het feit dat de AFM heeft ingegrepen, toont doorgaans in voldoende mate aan dat er zaken niet kloppen en dat er een grond kan zijn voor aansprakelijkheid en schadeplichtigheid.

Ook hier geldt echter weer dat aangetoond zal moeten worden dat de schade is ontstaan door het handelen van de bestuurders van de betreffende vennootschap. In het geval van TRE Investments en Partrust zal dit relatief eenvoudig zijn. Naar het zich nu laat aanzien is een groot deel van de inleg verdwenen. Of er voor de gedupeerde beleggers nog iets te halen valt, is echter de vraag. Hetzelfde geldt voor de Lemmens Groep. Duidelijk is voornamelijk waar de gelden zich bevinden, maar of de beleggers hun inleg terugzien blijft onzeker.

In het volgende en tevens laatste deel van onze bijdrage blikken wij terug op de procedure Via Net.works om te zien hoe die procedure zou zijn verlopen als beleggers destijds een beroep op de Woh hadden kunnen doen. Ook geven wij antwoord op de vraag of de bescherming van de beleggers daadwerkelijk is verbeterd met de komst van de Woh en Whc. ■